

Цап Наталія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Монастирський Г.Л.)

ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ

Зростання добробуту і підвищення якості життя населення здійснюється за рахунок забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці, підвищення її конкурентоспроможності, як основи для збалансованого зростання стандартів та показників економічного розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій з питань конкурентоспроможності промисловості регіонів виявив високу зацікавленість вчених до цієї проблематики [1, 2]. Не зважаючи на ґрунтовність наукових досліджень у вказаному напрямку, тема конкурентоспроможності залишається актуальною. Адже умови регіонального розвитку в Україні суттєво змінилися під впливом світових тенденцій, що характеризуються інтенсивністю руху товарів, капіталу та збільшенням економічної активності суб'єктів господарювання. Дія цих факторів впливає на соціально – економічний розвиток регіону [5].

Рішенням Тернопільської обласної ради від 04 січня 2016 року № 28 затверджено Стратегію розвитку Тернопільської області на період до 2020 року. Цим документом визначено основні пріоритетні напрями соціально – економічного розвитку Тернопільщини на період до 2020 року, а саме: розвиток високопродуктивного агропромислового комплексу; технологічне оновлення машинобудування, переробної промисловості; впровадження високих технологій в освіті та медицині; розбудова та модернізація транспортної інфраструктури, розвиток туристично-рекреаційного комплексу [6].

За результатами аналізу соціально-економічного розвитку Тернопільщини за 2014-2018 роки має місце позитивна динаміка показників у реальному секторі економіки та соціальній сфері. Такі показники, як заробітна плата, обсяг реалізованої продукції, капітальні інвестиції, обсяг експорту та імпорту продукції, роздрібний товарооборот зростають упродовж п'яти років поспіль. У роботі промислових підприємств області протягом останніх п'яти років спостерігається тенденція збільшення обсягів виробництва промислової продукції, наприклад, за 2018 рік обсяги збільшилися на 5,3% у порівнянні з 2017 роком. За індексом промислового виробництва серед областей України область посідає 7 місце (по Україні індекс промислового виробництва склав 103,2 %) [3].

Треба зауважити, що також значно покращились інвестиційні можливості суб'єктів господарювання області. Так, за 2018 рік 907 підприємствами та

організаціями різних форм власності за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 7,3 млрд. грн. капітальних інвестицій, що на 12,4 % більше, ніж у 2017 році [3]. За видами економічної діяльності найбільше капітальних інвестицій було спрямовано в сільське, лісове та рибне господарство (35,3% до загального обсягу), промисловість (23,6%), будівництво (21,2%). Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 57,3% загального обсягу інвестицій.

У сучасних умовах активної інтеграції України на європейський ринок товарів та послуг зростає потреба в нарощенні вітчизняного експортного потенціалу. Згідно з останніми даними Державної служби статистики у 2018 році експорт товарів становив 452,5 млн.дол. США, імпорт – 419,0 млн.дол. Порівняно з 2017 роком обсяги експорту та імпорту збільшилися на 19,0% (експорт – на 72,3 млн.дол., імпорт – на 67,4 млн.дол.) [3]. Як видно з проведеного аналізу соціально – економічних показників розвитку регіону, для нарощення конкурентних переваг необхідно впроваджувати комплексні заходи не тільки з боку держави, але й всіх органів місцевої влади та суб'єктів господарювання зокрема. Загалом підвищення конкурентоспроможності економіки та перехід на інноваційний шлях розвитку є ключовим завданням державної економічної політики [4].

Реалізація цієї стратегічної мети має відбуватися через формування інноваційної і водночас соціально орієнтованої моделі економічного розвитку, створення ефективної ринкової системи через подальше якісне трансформування економічних відносин і однією із умов виходу на конкурентоспроможний шлях розвитку є вивчення та сприйняття досвіду країн ЄС, а також інших розвинених країн у реалізації політики підвищення конкурентоспроможності економіки [4].

Використані джерела

1. Галузеві особливості конкурентоспроможності в умовах глобалізації: [монографія] / [Т. Л. Мостенська, В. Я. Омельченко, О. О. Красноруцький, Ю. В. Ушкаренко, Н. С. Скопенко та ін.]. – Одеса: ВМВ, 2015. – 572 с.
2. Інвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможності регіону/ П. Ю. Беленький, В. І. Шевченко-Марсель, О. О. Другов // НАН України, Інститут регіональних досліджень. – Львів, 2006. – 129 с.
3. Економічна статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Конкурентоспроможність економіки України: стан і перспективи підвищення / [за ред. д-ра екон. наук І. В. Крючкової]. – К: Основа, 2007. – 488 с.
5. Програма соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільської області на 2019 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.te.gov.ua/>.
6. Стратегія розвитку Тернопільської області на період до 2020 року, затвердженої рішенням Тернопільської обласної ради від 04 січня 2016 року № 28 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.te.gov.ua/>.